

Viatge cultural

Angola. Tribus, natura i arquitectura colonial

Del 16 al 27 de setembre de 2020

Presentació

Al bon viatger solen fascinar els llocs que desprenen una aroma i sabor nous. Angola té això, és un país gran, enorme; desconegut per la resta del món, però això canviarà en breu. Cal anar-hi ara que està en eferescència de canvi per degustar l'herència d'una brutal guerra civil, absurda i massa llarga, i del passat colonial, encara molt present entre mulats, negres i blancs torrats. El pes de la història hi és i marca el present i no sabem fins a quin punt el futur, però la seva naturalesa s'està recuperant i els pobles tribals ramaders del sud segueixen resistint a la seva manera els temps canviants. Angola és un país que s'està reinventant, és fascinant i misteriós i val la pena explorar-lo amb un bon guia local.

Dates

Del 16 al 27 de setembre de 2020

Professor especialista

Begoña Fernández-Colmeiro

Etnògrafa especialitzada en ètnies d'Angola

Preus

Preu per persona en habitació doble: 3.800 €

Suplement individual: 350 €

Grup màxim

12 persones

www.arqueonet.net
arqueonet@arqueonet.net
937423014 - 667013352

A la nostra web hi
trobareu altres activitats.
Consulteu-la!

Allotjaments

- Hotel Ilha Mar 3*
- Hotel Pululukwa Lodge 4*
- Hotel IU 4*
- Algunes nits en tendes

Agència gestora

Last Places

Pla de vols

- Barcelona-Luanda-Barcelona
- Luanda-Lubango-Luanda

Serveis inclosos

- Acompanyament durant tot el viatge del guia especialista d'Arqueonet: professor Joan Riera
- Xerrada prèvia a càrrec de l'especialista d'Arqueonet
- Xerrades temàtiques a càrrec de l'especialista d'Arqueonet realitzades durant el viatge
- Vol internacional amb la companyia KLM o similar en classe turista
- Vol intern Luanda-Lubango-Luanda amb la companyia TAAG en classe turista
- Transfers
- Guia local
- Vehicles 4 x 4 i coaster-bus a Luanda
- Allotjaments en hotels (4-3*), pensió i tenda de campanya
- Pensió complerta en tot el viatge excepte a Luanda
- Entrades a totes les visites mencionades en el programa
- Assegurança de viatge (MAPFRE)

Serveis no inclosos

- Taxes
- Visat (es paga a l'arribada a Luanda)
- Menjars i begudes no mencionats
- Fotografia a les tribus
- Extres personals
- Qualsevol servei no especificat en l'apartat 'Serveis inclosos'

Inscripció

Per fer la inscripció cal seguir els següents passos:

1. Preinscripció

Per email: enviar un missatge a l'adreça arqueonet@arqueonet.net especificant la següent informació:

- Títol del missatge: "Viatge a Angola. Setembre 2019"
- Dades de cada participant que s'inscriu: Nom i cognoms, adreça postal completa, adreça electrònica i telèfon de contacte

Per telèfon: la preinscripció també es podrà fer per telèfon, als números 93 742 30 14 o 667 01 33 52.

Les places s'adjudicaran per estricta ordre d'arribada de les sol·licituds de preinscripció.

2. Reserva

Un cop feta la preinscripció l'agència de viatges es posarà en contacte amb tots els inscrits per portar a terme tots els tràmits de reserva (paga i senyal, visats (si calen), etc.).

Informació d'interès

- **Visat:** es necessita un mes de marge per poder demanar el visat a l'ambaixada d'Angola a Madrid. És indispensable una carta d'invitació segellada per un notari angolès.
- **Vacunes:** la vacuna de la febre groga és obligatòria i es recomana la profilaxi contra la malària.
- **Clima:** l'època seca és d'abril a octubre i la plujosa de novembre a maig
- **Diferència horària:** GMT + 1
- **Moneda:** es pot canviar tant dòlars com euros (millor dòlars). Preu actual: 1€ = 130 Kwanzas aproximadament
- **Equip personal:** bossa flexible (no maleta rígida), motxilla petita per excursions, roba de cotó, llanterna, repel·lent, prismàtics, gorra, ulleres sol, repel·lent antimosquits, petita farmaciola personal, banyador, impermeable per pluja ocasional, dessuadora (abric per a les nits fresques en altiplà), calçat cobert per caminades i xanquetes i tovallola per a dutxa.

Programa detallat

16/9. BARCELONA – CIUTAT EUROPEA – LUANDA

Vol fins a Luanda. Arribada a l'aeroport internacional de Luanda. Un xofer ens esperarà a la sortida amb el nostre nom en un cartell i ens portarà fins a l'hotel. Passarem la nit a l'Hotel Ilha Mar o similar. AD

17/9. LUANDA – LUBANGO

Esmorzar a l'hotel. Comencem la descoberta d'Angola. Dividirem el viatge en 5 aparts. El primer l'anomenarem; ***Àfrica i Portugal, una relació de 500 anys***. Un xofer-guia ens acompanyarà a visitar el centre històric de Luanda. Iniciarem el recorregut per 'Cidade Baixa', el barri colonial. La construcció més antiga és la Fortalesa de Sao Miguel del s. XVI que alberga un interessant ***Museu sobre la història d'Angola*** i des d'on poden admirar-se belles vistes de Luanda. Després de la visita, el xofer aparcarà el vehicle prop del ***Museu d'Antropologia*** (antiga residència d'un comerciant d'esclaus portuguès) i des d'aquest punt recorrerem a peu llocs interessants del barri antic: ***Monument a 'Els Caiguts'*** durant la llarga Guerra Civil (1975 -2002), ***Palau de Ferro*** del s. XIX, ***Museu de la Moneda***, just al costat de l'icònic Banc Nacional d'Angola, i l'antiga ***església de Nossa Senhora de Nazaré*** (s. XVII) amb bells mosaics de ceràmica blava que expliquen la batalla entre Portugal i el Regne del Congo (es diu que el cap del Manicongo, rei del Congo, es va dipositar en els murs d'aquesta vella església després de ser decapitat pel general portuguès). Si queda temps, podem apropar-nos fins al ***Mausoleu d'Agostinho Neto***, 'pare de la Independència' de clar estil socialista. Després d'aquesta visita urbana dinarem prop de l'aeroport - per evitar els embussos de les hores punta- i a les 16h anirem fins a la terminal de vols domèstics per agafar el vol que ens portarà de Luanda fins Lubango, ciutat principal del Sud angolès. Després d'1h230' de vol, arribarem a Lubango on serem rebuts pel guia.

Trasllat a l'Hotel Pululukwa Lodge. MP (sopar inclòs a l'hotel)

18/9. LUBANGO – MUILA – CHIBIA - LUBANGO (2h)

Després d'esmorzar anirem fins al petit regne bantu dels Muila. Aquí iniciarem la segona part del viatge, més centrada en l'aspecte antropològic. Anomenarem aquesta part del viatge; **Regnes Africans i Colonització Europea**. Cap al S-XV es van crear una sèrie de petits regnes agrícoles escampats per les terres altes de Huila. La majoria d'aquests regnes van desaparèixer amb l'arribada dels grangers boer, provinents del Cap (actual Ciutat del Cap, Sudàfrica) i finalment amb la implantació portuguesa al S-XIX. **La tribu Muila**, dividida en Muila de Plana i de Muntanya és sens dubte la més vistosa d'Angola pels seus collarets de colors i complexos pentinats coberts d'argila. Aquesta tribu parla nyaneca i conserva les creences animistes que rendeixen culte al 'Déu Toro' i als ancestres. Els Muila viuen del seu bestiar i de l'agricultura de subsistència. Les dones Muila unten el seu pèl amb una pasta (oncula) obtinguda amb greix, pedra, vermella triturada, escorça vegetal i fems, i ho adornen amb petxines de cauri i abaloris. Els seus grans collarets varien de color i material segons l'edat i estat civil. Gràcies a que dormen recolzant el clatell sobre recolza-caps de fusta dels pentinats i collarets no pateixen desperfectes. És en el mercat rural prop de la casa del monarca on tindrem més possibilitats de veure dones tribals. Salutarem a Sa Majestat i seguirem fins **Chibia**. En aquesta ciutat portuguesa fundada la primera meitat del S-XIX hi dinarem i després del cafè realitzarem un passeig a peu pels nets i tranquils carrers colonials fins arribar a **l'església d'estil Art Decó**. Després de la visita seguirem per una pista fins al **mercat de Mukuma**, per conèixer els Muila de muntanya, més conservadors que els de plana... Aquí s'ha de pactar per fer fotos i molta gent sol acostar-se amb curiositat ja que el turisme és encara escàs en aquest país africà. Després de passar una bona estona entre els Muila tornarem a Lubango per sopar en un restaurant i passar la nit. Hotel Pulusukwa Lodge. MP (dinar inclòs)

19/9. LUBANGO – CAHAMA - ONCOCUA (6h)

Després d'esmorzar iniciarem la segona etapa del viatge; **La Gran Migració Ramadera**. Farem ruta fins Oncocua, petita població fundada pels portuguesos en els anys 1930s i que ens servirà de base logística per conèixer 3 grups ètnics fascinants; **els Himba, els Hacaonas i els Vátuas**. Arribada i acampada al pati de 'Tia Maria', excel·lent amfitriona i bona cuinera amb la qual passarem un parell de nits. Nit en tendes. PC

20/9. ONCOCUA

Després d'esmorzar, al matí passejarem pel poble per anar prenent contacte amb les ètnies de la regió. Pel centre de la població podem trobar **els Vátuas** que vesteixen de forma similar als Himba però es mostren menys 'elegants' que aquests i els seus poblats són molt senzills. Mentre que els Himba i Hacaona pertanyen al tronc bantú herero els Vátua són considerats khoisánidos (boiximans). Passarem pel mercat (es comença a animar cap al migdia) on van **dones Hakaona** que decoren el seu pèl amb carbonet barrejat amb greix de vaca i saba d'un arbre local amb el qual també s'untan el cos. Un altre costum que conserven és l'extracció dels incisius inferiors i es llimen els superiors com a mostra de bellesa femenina. Després de dinar visitarem un poblat Hakaona per conèixer més de prop aquesta ètnia emparentada amb els mítics Himba però molt diferent pel que fa a estètica. Tornarem a Oncocua per passar la nit. Nit en tendes. PC

21/9. ONCOUA – CAHAMA - LUBANGO (6h)

Esmorzar i matí per visitar un poblat nòmada de ramaders **Himba**. Aquest poble també viu a l'altra banda del riu Cunene, en territori de Namíbia on el turisme els ha fet famosos mundialment. A Angola els Himba són molts més i menys contactats pel món exterior cosa que facilita la interacció. Després de la visita seguirem fins **al poblat dels Dimba**. Aquests parlen una llengua herero com els parents de Oncocua però llueixen pentinats diferents. Un element a destacar és el pentinat 'especial' de les dones amb nens petits. Llueixen pentinats 'afro' de gran bellesa que intentarem veure i fotografiar. Després de dinar i

conèixer als Dimba seguirem fins **Cahama** (asfalt) on visitarem el monument en forma d'avió als cubans caiguts per Angola durant la Guerra Civil. En Cahama els cubans al costat de les tropes del partit socialista d'Angola (MPLA) van frenar a les tropes sud-africanes... Ruta fins a Lubango on passarem la nit. Hotel Pululukwa Lodge. MP (dinar inclòs).

22/9. LUBANGO - LEBA - CARACULO – GIRAUL - NAMIBE (4h)

Esmorzar. Comença la tercera part del viatge titulada '**La Conquesta del Desert**'. Ens enfilarem amb el cotxe fins Matala, indret més fred d'Angola, zona agrícola per excel·lència i on es van assentar **els Boer** a principis del S-XIX provinents del Cap de Bona Esperança. Començarem a descendir per la carretera de la Serra de Leba. Increïbles vistes panoràmiques de la **plana de Namibe**. Pararem al **poble semi-fantasma de Caraculo**, on dinarem en format pic-nic. Es tracta d'un assentament de 1947 concebut pel dictador Salazar de Portugal per colonitzar el desert angolès. El projecte va ser un fracàs i ara queden les restes d'aquest somni imperial en forma de cases abandonades d'estil afro-portuguès. Seguirem ruta fins l'Oasi de Giraul. Breu parada per conèixer la realitat dels habitants del desert i continuació fins **Namibe, antic port de Moçamedes**, ambient colonial amb força edificis art-decò de gran qualitat. Tour urbà de tarda i trasllat a l'hotel i sopar al centre de la ciutat. Hotel IU. MP (dinar inclòs)

23/9. NAMIBE - VIREI - TCHITUNDO HULO (4h)

Després d'esmorzar deixarem enrere la costa per endinsar-nos en **territori Cubal**. Per una pista de desert arribarem fins **Virei**, poblat en ple creixement a causa de l'activitat minera a la regió i per les pedreres que permeten ampliar el port de Luanda. Al voltant de Virei trobem diversos poblats tradicionals Cubal, dedicats a la cria de cabres i a la cura d'alguns horts a prop dels escassos oasis que hi ha en aquest territori desèrtic. Després del dinar (Sandwich i fruita tipus pic-nic) visitarem **Tchitundo Hulo** on podrem admirar els gravats a les roques i pintures prehistòriques a les coves de la zona en el que és, sens dubte, el **jaciment arqueològic** més important d'Angola amb 20.000 anys d'antiguitat i en el que, afortunadament, els treballs d'investigació s'han restablert després de l'aturada de la guerra. Cal arribar cap a les 17h per poder tenir la millor llum per les fotos. Per poder observar aquestes restes prehistòriques haurem de pujar per unes roques durant uns 20 minuts (pujada fàcil), però val molt la pena per les espectaculars vistes sobre la plana infinita... Passarem la nit als peus de Tchitundo Hulo.

Nit en tendes. PC

24/9. TCHITUNDO HULO - VIREI - CUROCA - NAMIBE (4h)

Esmorzar. Últimes xerrades amb els Cubal prop del campament. Retorn a Virei. Visita del **cementiri animista Cubal** amb el nostre guia local i ruta fins **l'oasi de Curoca**, ubicat en ple desert. Visita de les **formacions rocoses** de color vermellós i del petit assentament humà que depèn de la ramaderia caprina. Després de la visita ens acostarem fins al port de **Tombua**, a les portes de la costa dels esquelets. Aquí donarem un tomb per veure l'activitat a les drassanes i l'arquitectura decadent de l'antic Porto Aleixandre. De tarda tornarem a Namibe on passarem la nit. MP (dinar inclòs). Hotel IU.

25/9. NAMIBE - GARGANTA - LUBANGO (5h)

Després d'esmorzar seguirem fins a la **Serra de Chela** per conèixer una altra de les tribus d'Angola, **els Nguendelengo**. Aquest serà el darrer bloc del viatge; **Cultures del Bosc**. Es tracta d'una altra minoria ètnica, d'aspecte semblant al dels Cubal, l'ètnia dominant del sud, però amb pentinats diferents entre les dones amb nens petits i amb habitatges elevades molt interessants. Els Nguendelengo només són 3.000 individus, escampats en petits poblats autosuficients enmig del bosc sec. Després de la visita seguirem fins Lubango per agafar l'avió. Ens acomiadarem del sud fent una mirada panoràmica des de **Tunda Vala**.

Per la tarda ens aproparan a l'aeroport per agafar el vol domèstic fins Luanda. MP (dinar inclòs). Hotel Ilha Mar o similar.

26-27/9. LUANDA – MIRADOR DE LA LLUNA - PLATJA SANTIAGO – LUANDA – BARCELONA (arribada el 27/9)

Esmorzar. Excursió en mini bus fins al **Mirador de la Lluna**, al sud de Luanda. Admirarem els efectes de l'erosió i tornarem al centre de la capital per dinar. Possible parada a centre artesanal en ruta per comprar algun record. Després de dinar anirem fins a la **Platja Santiago** (45 minuts de ruta), on podrem observar desenes de vaixells abandonats. Trasllet a l'aeroport a l'hora assenyalada.

Vol nocturn a Europa.

www.arqueonet.net
arqueonet@arqueonet.net
937423014 - 667013352

A la nostra web hi
trobareu altres activitats.
Consulteu-la!